Проект фінансується Європейським Союзом

МІЖНАРОДНИЙ ФОНД ВІДРОДЖЕННЯ

ДІАЛОГ ЗІ СПРИЯННЯ ТОРГІВЛІ

ІНСТИТУТ ЕКОНОМІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ПОЛІТИЧНИХ КОНСУЛЬТАЦІЙ

ДІАЛОГ ЗІ СПРИЯННЯ ТОРГІВЛІ

Щомісячний моніторинг сприяння торгівлі в Україні

Період моніторингу:
11 січня 2019 року — 6 лютого 2019 року

Випуск № 46,
лютий 2019

Шановні читачі!

Перед Вами випуск щомісячного моніторингу сприяння торгівлі в Україні, продукт проекту "Сприяння розвитку торгівлі за рахунок сприяння діалогу між представниками громадянського суспільства і органами державної влади (Діалог зі Сприяння Торгівлі)". Ми прагнемо надати Вам найсвіжішу та найбільш актуальну інформацію стосовно процедур спрощення торгівлі. Тому для нас дуже важлива Ваша думка, відгуки та побажання щодо комунікаційних зв'язків та методів надання інформації на адресу: tfd@ier.kiev.ua

Зміст

Нормативно-правові акти, що набрали чинності..... 4

Україна вийшла з низки угод, укладених в рамках СНД..... 4

Уряд України схвалив зміни до угоди про ЗВТ з Грузією..... 4

Внесені зміни до відомчих класифікаторів інформації з митної справи..... 5

Внесені зміни до Пояснень до УКТ ЗЕД..... 5

Проекти нормативно-правових актів..... 6

Чергова пропозиція обмежити експорт дров з України..... 6

Пропонується підвищити мито на експорт металобрухту 7

Новини..... 8

ЄС ініціював переговори з Україною щодо суперечки через ліс-кругляк..... 8

Підписано Угоду про вільну торгівлю між Україною та Ізраїлем 8

Почав роботу Єдиний рахунок для зарахування митних платежів..... 9

7 лютого 2019 року в Україні починає діяти нова система валютного регулювання 9

Україна вийшла з низки угод, укладених у рамках СНД

Постанови Кабінету Міністрів України:

від 10 січня 2019 року № 5 "Про припинення для України дії Угоди про розвиток виставково-ярмаркової діяльності у Співдружності Незалежних Держав",

від 23 січня 2019 року № 42 "Про припинення для України дії деяких угод, укладених у рамках Співдружності Незалежних Держав"

Уряд своїми рішеннями припинив для України дію деяких угод, укладених у рамках СНД. Зокрема, припинено дію:

Угоди про розвиток виставково-ярмаркової діяльності у Співдружності Незалежних Держав, вчиненої 26 травня 1995 р. у м. Мінську,

Угоди про міждержавний обмін економічною інформацією, вчиненої 26 червня 1992 року в м. Мінську,

Угоди про обмін інформацією в галузі зовнішньоекономічної діяльності, вчиненої 24 вересня 1993 року в м. Москві,

Угоди про співробітництво в галузі зовнішньоекономічної діяльності, вчиненої 15 травня 1992 року в м. Ташкенті.

Уряд проаналізував міжнародні договори в рамках СНД з економічних питань і визначив, що зазначені Угоди втратили своє практичне значення та не застосовуються. Фактично, зміст цих угод не є актуальним для України і не несе відповідного змістового навантаження в рамках сучасного стану торговельно-економічних відносин між країнами СНД.

Джерела: https://bit.ly/2HhjOxU

https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5-2019-%D0%BF

Уряд України схвалив зміни до Угоди про ЗВТ з Грузією

Розпорядження Кабінету Міністрів України від 16 січня 2019 року № 13-р "Про підписання Протоколу між Урядом України та Урядом Грузії про внесення змін до Угоди між Урядом України та Урядом Республіки Грузія про вільну торгівлю від 9 січня 1995 року"

Кабінет Міністрів схвалив зміни до Угоди про вільну торгівлю між Україною та Грузією, які оформлюються відповідними протоколами до неї. Протокол створить правові підстави для запровадження положень Регіональної конвенції про пан-євро-середземноморські преференційні правила походження у двосторонніх торговельних відносинах між Україною та Грузією. Нагадаємо, що Регіональна конвенція є інструментом, який встановлює ідентичні правила походження товарів, що застосовуються в рамках угод про вільну торгівлю між її Договірними Сторонами. Це дозволить експортувати за преференційними умовами у треті країни продукцію, вироблену із складових походженням з України та Грузії.

Також Уряд уповноважив першого віце-прем'єр-міністра України — міністра економічного розвитку і торгівлі С. Кубіва підписати зазначений Протокол.

Джерело: https://bit.ly/2TkyTQC

Внесені зміни до відомчих класифікаторів інформації з питань державної митної справи

Наказ Міністерства фінансів України від 11 січня 2019 № 6 "Про внесення змін до наказу Міністерства фінансів України від 20 вересня 2012 року № 1011"

Міністерством фінансів України внесено зміни до:

Класифікатора звільнень від сплати митних платежів при ввезенні товарів на митну територію України,

Класифікатора митних формальностей, що можуть бути визначені за результатами застосування системи управління ризиками,

Класифікатора результатів виконання митних формальностей, що можуть бути визначені за результатами застосування системи управління ризиками, які були затверджені наказом Міністерства фінансів України від 20 вересня 2012 року № 1011 (зі змінами).

Зміни внесені з метою актуалізації та підвищення ефективності роботи системи управління ризиками.

Джерело: https://bit.ly/2HYXdpY

Внесені зміни до Пояснень до УКТ ЗЕД

Наказ Державної фіскальної служби України від 11 січня 2019 № 20 "Про внесення змін до Пояснень до Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності"

З метою забезпечення однакового тлумачення та застосування Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності ДФС України скасувала додаткові пояснення України до товарної позиції 2009 "Соки з плодів (включаючи виноградне сусло) або соки овочеві, незброджені та без додання спирту, з доданням або без додання цукру чи інших підсолоджувальних речовин" Пояснень до Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності, затверджених наказом ДФС України від 9 червня 2015 року № 401.

Пояснення до УКТ ЗЕД розробляються та затверджуються ДФС з урахуванням змін, які вносяться Всесвітньою митною організацією до пояснень до Гармонізованої системи та Європейським Союзом до пояснень до Комбінованої номенклатури. У разі потреби ДФС розробляє пояснення до кодів товарів, що деталізовані на національному рівні. Внесені зміни актуалізують відповідні положення наказу.

Джерело: https://bit.ly/2UN6tPK

Чергова пропозиція обмежити експорт дров з України

Проект Закону України реєстраційний номер 9475 від 16 січня 2019 року "На захист українських лісів!" (Про внесення змін до Закону України "Про особливості державного регулювання діяльності суб'єктів підприємницької діяльності, пов'язаної з реалізацією та експортом лісоматеріалів" щодо запровадження мораторію на експорт дров паливних із метою упередження контрабанди лісу-кругляку та забезпечення населення доступним ресурсом для опалення житла).

Ініціатор: народні депутати України

16 січня 2019 року Комітет Верховної Ради з питань промислової політики та підприємництва на своєму засіданні одностайно підтримав проект Закону України щодо запровадження мораторію на експорт дров паливних із метою запобігання контрабанді лісу -кругляку, який у цей же день був зареєстрований у Секретаріаті Верховної Ради.

Це не перша спроба заборонити експорт дров. Улітку Президент України вже ветував аналогічну за змістом норму іншого законопроекту і, у результаті, у вересні 2018 року Закон України № 2531-VIII від 06.09.2018 року "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо збереження українських лісів та запобігання незаконному вивезенню необроблених лісоматеріалів" було ухвалено без норми про обмеження експорту паливної деревини.

Чому пропонується заборонити експорт дров? Автори посилаються на статистичні дані, які вказують на обхід заборони (мораторію) на експорт лісу-кругляку через його поставки під виглядом паливних дров за іншим кодом товарної номенклатури зовнішньоекономічної діяльності. І справді, про існування такої схеми ІЕД також писав ще на початку літа 2018 року – в аналітичній роботі "Результати запровадженого в Україні тимчасового мораторію на експорт лісоматеріалів у необробленому вигляді"

(https://bit.ly/2FDDz05).

Що ж відбувається? Фактично, держава Україна, в особі ДФС та митних органів, не змогла забезпечити виконання рішення, яке вона ухвалила, забороняючи експорт лісу-кругляку. Водночас, не можна забороняти експорт товарів тільки через те, що цим товаром прикривають експорт іншого. Це відбувається постійно, бо зміна одного коду товару на інший є одним із популярних способів ухилення від сплати митних платежів. За такою логікою завтра зможуть заборонити для поставки будь-який товар, який експортують або імпортують під виглядом іншого. Але це - абсурд.

І окрема тема – це суперечність законопроекту міжнародним зобов'язанням України, як у рамках СОТ, так і в рамках Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. До речі, Європейський Союз 15 січня 2019 року офіційно ініціював консультації з Україною стосовно заборони на експорт необробленої деревини. Механізм консультацій є першим кроком у врегулюванні суперечок у рамках УА. ЄС уже висловив надію, що це питання може бути успішно вирішено в ході цих консультацій. На жаль, новий законопроект аж ніяк не є проявом доброї волі України у вирішенні конфлікту.

Джерело: https://bit.ly/2sAhqI4

Пропонується підвищити мито на експорт металобрухту та продовжити його дію ще на 3 роки

Проект Закону України реєстраційний номер 9474 від 16 січня 2019 року "Про внесення змін до розділу II "Прикінцеві та перехідні положення" Закону України "Про внесення змін до деяких законів України щодо зменшення дефіциту брухту чорних металів на внутрішньому ринку"

Ініціатор: народні депутати України

Законопроектом пропонується тимчасово, терміном на 3 роки, продовжити дію експортного мита на відходи та брухт чорних металів підвищивши його з 42 Євро/т до 58 Євро/т у зв'язку зі збільшенням вартості цієї сировини на зовнішніх ринках та відповідно втратою "обмежуючого" ефекту мита.

Метою законопроекту на думку ініціаторів є збереження дієвого механізму правового регулювання експорту металобрухту для зменшення дефіциту брухту чорних металів на внутрішньому ринку задля першочергового забезпечення потреб оборонної промисловості та забезпечення умов відбудови об'єктів інфраструктури.

З огляду на продовження дії обставин, які стали підставами для його запровадження, також пропонується продовжити термін його дії ще на 3 роки.

Такі заходи дозволяють зменшити дефіцит металобрухту, а також дають можливість українським виробникам використовувати при виробництві більш дешеву сировину і бути більш конкурентоспроможними на зовнішніх ринках.

Джерело: https://bit.ly/2HSsYRA

ЄС ініціював переговори з Україною щодо суперечки через заборону експорту лісу-кругляку

15 січня 2019 року Європейський Союз офіційно ініціював консультації з Україною стосовно заборони на експорт необробленої деревини. Механізм консультацій є першим кроком у врегулюванні суперечок у рамках Угоди про Асоціацію між Україною та ЄС.

"Хоча ЄС рішуче підтримує законодавчі заходи, що вживаються державами для збереження лісів і боротьби з незаконними вирубками, ЄС неодноразово заявляв, що заборона експорту з України не може вважатися відповідним чи ефективним заходом для цієї мети, і неодноразово пропонував співпрацю в галузі збереження та управління лісами", - ідеться в заяві ЄС.

Також ЄС заявив, що вважає довгострокове обмеження торгівлі Україною порушенням ключових торговельних положень Угоди про асоціацію, які забороняють будь-які форми обмежень на експорт. Було висловлено надію, що це питання може бути успішно вирішено в ході цих консультацій.

Джерело: https://bit.ly/2TBjwn3

https://bit.ly/2TkyTQC

Підписано Угоду про вільну торгівлю між Україною та Ізраїлем

21 січня 2019 року перший віце-прем'єр-міністр — міністр економічного розвитку і торгівлі України С. Кубів підписав Угоду про вільну торгівлю між Україною та Ізраїлем. Переговори щодо цієї Угоди розпочалися ще у 2013 році. Українська делегація провела 7 раундів переговорів, які завершилися в березні 2018 року.

Зазначена Угода відкриває нові можливості для українських експортерів. З моменту набуття нею чинності будуть скасовані ввізні мита для близько 80% українських промислових товарів. Також буде скасовано близько 70% ввізних мит на ізраїльську промислову продукцію.

Але, на думку директора з наукової роботи Інституту економічних досліджень та політичних консультацій Вероніки Мовчан, «експортна складова в цій Угоді важлива, але не основна», оскільки для України відкриються «діагональні правила походження, тобто можливість кооперуватися з Ізраїлем та спільно виробляти товар, який можна буде продавати, наприклад, на ринок ЄС.» Це створюватиме додаткові стимули для розміщення виробництва з високою доданою вартістю саме в України.

Джерела: https://bit.ly/2MQW16Q

http://www.ier.com.ua/ua/publications/comments?pid=6133

Почав роботу Єдиний рахунок для зарахування митних платежів

23 січня 2019 року почався тестовий період роботи Єдиного рахунку ДФС для зарахування митних платежів. Цей період розділено на декілька етапів.

До 17 лютого п. р. тестування проводитиметься виключно для Київської міської та обласної митниць, а з 18 лютого до 15 березня почне діяти на усіх митницях України.

З 16 березня до 15 квітня триватиме перехідний період, протягом якого сплачувати митні платежі можна буде як на старі, так і на нові рахунки.

Із 16 квітня 2019 року «єдиний рахунок» буде використовуватися всіма підприємствами в обов'язковому порядку.

Сьогодні кожна митниця має власний рахунок для зарахування митних платежів, тому підприємець, який здійснює митне оформлення на різних митницях, має перераховувати митні платежі на кілька окремих рахунків. Єдиний рахунок має спростити цю процедуру, адже підприємства зможуть перераховувати кошти авансових платежів на єдиний рахунок ДФС, подавати митні декларації будь-якій митниці та сплачувати митні платежі з єдиного авансового рахунку. Запровадження Єдиного рахунку для сплати митних платежів дозволяє суттєво скоротити час на проходження митного оформлення, чітко регламентує процедуру перерахування до держбюджету платежів, що вносяться під час митного контролю, а також сприятиме веденню бізнесу в Україні.

Рішення про запровадження єдиного рахунку для зарахування митних платежів було прийняте у 2017 році і затверджене наказом Міністерства фінансів України № 898 від 01.11.2017 «Про затвердження Порядку перерахування до державного бюджету митних та інших платежів, які вносяться до/або під час митного оформлення».

Наразі виникають питання щодо практичного функціонування Єдиного рахунку в умовах реорганізації ДФС України. Зокрема, чи буде змінено вже існуючий рахунок на інший. У Міністерстві фінансів під час зустрічі з громадськістю 30 січня 2019 року заявили, що змінювати реквізити Єдиного рахунку поки що не збираються. Єдине, що може змінитися, - це його адресат, у зв'язку із реорганізацією ДФС.

Джерело: https://bit.ly/2HZAmL3

7 лютого 2019 року в Україні починає діяти нова система валютного регулювання

З 7 лютого 2019 року вводиться в дію Закон України від 21 червня 2018 року №2473-VIII "Про валюту і валютні операції". Його доповнять вісім постанов Правління Національного банку України, які замінили попередню базу з 56 нормативно-правових актів у сфері валютного регулювання і були прийняті на початку січня п.р. Про ці зміни ми вже писали в попередньому випуску Моніторингу.

Отже, з 7 лютого 2019 року правові засади здійснення валютних операцій, валютного регулювання та валютного нагляду, права та обов'язки суб'єктів валютних операцій і уповноважених установ, а також відповідальність за порушення ними валютного законодавства регулюватимуться виключно зазначеним Законом.

Нагадаємо про основні зміни, що стосуються валютного нагляду:

- збільшується граничний строк здійснення розрахунків за експортно-імпортними контрактами зі 180 до 365 днів;
- скасовується валютний нагляд за експортно-імпортними операціями до 150 тис. грн;
- скасовуються індивідуальні ліцензії на валютні операції та запроваджується система е-лімітів (для здійснення господарської діяльності юридичній особі не більше 2 млн. євро протягом календарного року);
- скасовується процедура реєстрації резидентами в НБУ зовнішніх запозичень;
- скасовуються спеціальні санкції за порушення строків розрахунків (індивідуальний режим ліцензування та призупинення ЗЕД);
- скасовується щоквартальне декларування валютних цінностей, доходів та майна, що знаходяться за межами України;
- дозволяється вільне використання резидентами рахунків в іноземних фінансових установах та здійснення через такі рахунки валютних операцій (крім операцій із переказів коштів з України на такі рахунки);
- дозволяється здійснення операцій за рахунками в українських фінансових установах юридичних осіб-нерезидентів.

ДФС України як орган валютного нагляду здійснюватиме валютний нагляд за дотриманням резидентами (крім уповноважених установ) та нерезидентами вимог валютного законодавства.

Нормативно-правовими актами НБУ збережено обов’язок продажу на валютному ринку надходжень в іноземній валюті. Також банки зобов’язані продати валюту в разі її купівлі та не використання валюти за призначенням, як було зазначено при її купівлі, а також у разі повернення резиденту передплати від нерезидента.

Джерело: https://bit.ly/2RN4Bo0

Щомісячний моніторинг сприяння торгівлі в Україні підготовлено в рамках проекту **“Діалог зі сприяння торгівлі”**, який реалізує Інститут економічних досліджень та політичних консультацій за фінансової підтримки Європейського Союзу та співфінансування Міжнародного фонду “Відродження”

Номер проекту: ENPI/2013/ 333-433.

Проект спрямований на зміцнення потенціалу бізнес-асоціацій і НУО щодо визначення і сприяння реалізації заходів політики зі сприяння розвитку торгівлі, створюючи цим самим підґрунтя для успішної інтеграції України в світову економіку взагалі і подальшу інтеграцію в ЄС зокрема.

Завдання Проекту:

- Покращення потенціалу бізнес-асоціацій і НУО щодо визначення адміністративних і регуляторних заходів, які спрямовані на сприяння розвитку торгівлі, здійснення моніторингу та оцінки прогресу їхнього виконання, а також пропагування змін, що створюють комфортні для ведення бізнесу умови;
- Сприяння політичному діалогу між бізнес-асоціаціями / НУО і органами державної влади, спрямованому на реалізацію заходів політики сприяння розвитку торгівлі;
- Зменшення торгових витрат в Україні.

Основні результати проекту:

- Зміцнений потенціал бізнес-асоціацій і НУО щодо визначення адміністративних і регуляторних заходів, які спрямовані на сприяння розвитку торгівлі, здійснення моніторингу та оцінки процесу їхнього виконання, а також інформаційно-пропагандистська робота щодо змін (вимірюються за кількістю інформаційно-пропагандистських кампаній, переваг політики, осіб, що пройшли навчання);
- Розроблений стандартизований інструмент МіО ходу виконання заходів з сприяння розвитку торгівлі; проведено чотири етапи МіО, включаючи опитування 1200 фірм в рамках одного етапу;
- Більше залучення бізнес-асоціацій, НУО до діалогу з органами державної влади стосовно заходів з сприяння розвитку торгівлі (визначається за перевагами політики, охопленням дебатів / слухань, участю в роботі громадських рад);
- Зменшення торгових витрат, що стимулює розвиток міжнародної торгівлі (оцінюється за субіндексом “Doing Business”, Індексом логістичної ефективності).

Термін виконання: Квітень 2014 р. – грудень 2018 р.

Застереження

Щомісячний моніторинг сприяння торгівлі в Україні, підготовлений Інститутом економічних досліджень та політичних консультацій в рамках проекту **“Діалог зі Сприяння Торгівлі”** за фінансової підтримки Європейського Союзу та та співфінансування МФ “Відродження”, має виключно інформаційний характер. Хоча ми доклали самих ґрунтовних зусиль для підготовки якомога точнішої публікації, ми не беремо на себе жодної відповідальності за можливі помилки. Інститут не несе зобов'язань за будь-які збитки чи інші проблеми, які виникли прямо чи опосередковано через використання будь-якої частини цієї публікації. В разі використання обов'язковим є посилання на Інститут економічних досліджень та політичних консультацій.